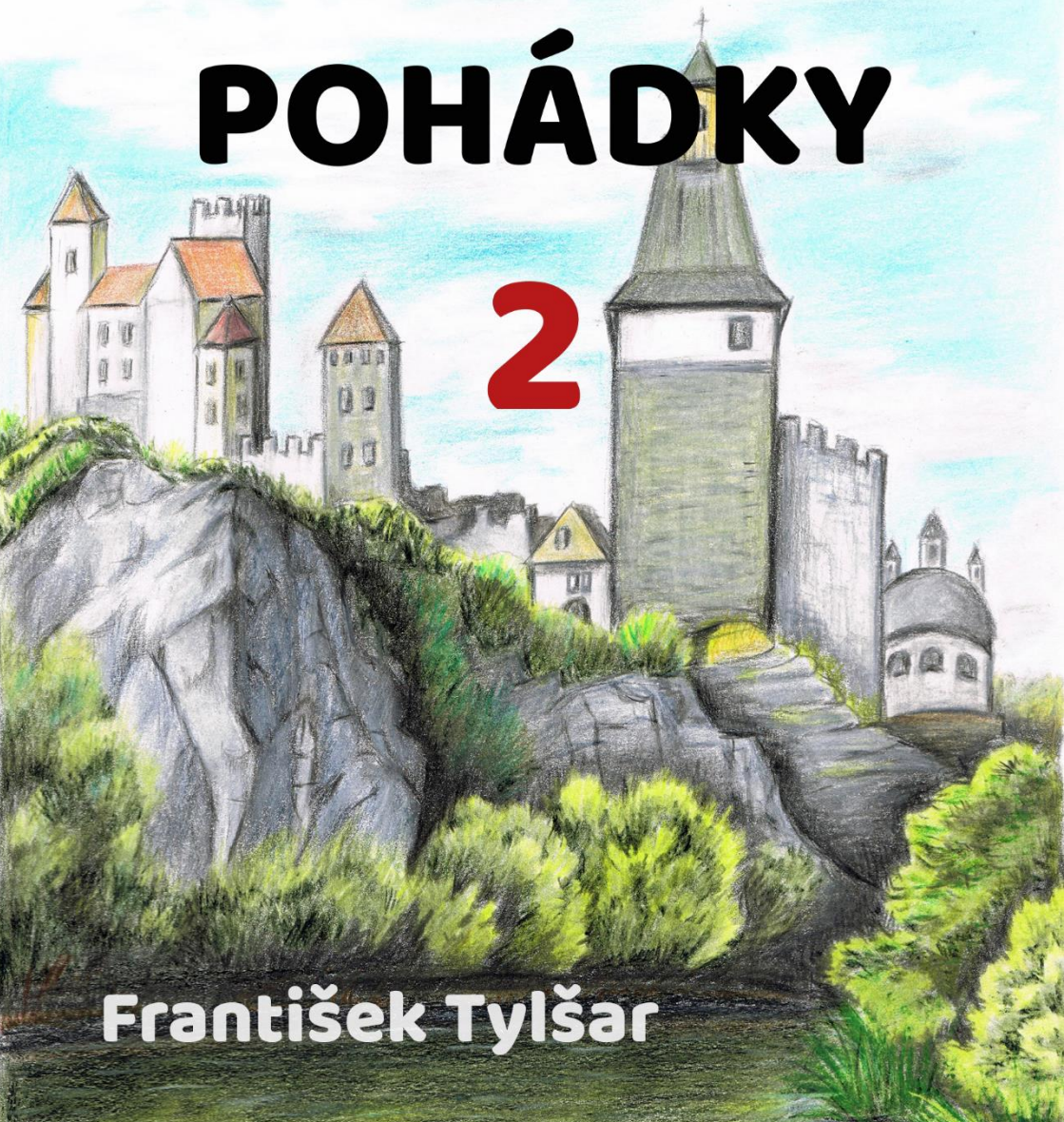

VERŠOVANÉ POHÁDKY

2

František Tylšar

Veršované pohádky 2

František Tylšar

Jahodový básník

**Tuto knihu věnuji svému prvnímu
vnoučeti
Janu Gabrielovi Bílkovi.**

MILÍ ČTENÁŘI

Zavzpomínejme společně na dobu dětských let, kdy nás veršované pohádky provázely téměř na každém kroku. Kdo by neznal například Hrubínovu veršovanou pohádku Paleček a jeho kamarádi, nebo Kuřátko a obilí. I po letech si vybavíme alespoň základní verše.

Ano, za našich „mladých“ časů patřila pohádková poezie ke koloritu dětství. Ale co dnes? Co naše děti a vnoučata?

Klasické pohádky se knižně vydávají po tisících, avšak ve veršované podobě je jich jako šafránu. Ani všemocný hledač Google jich o nic víc nenabídne.

Proto jsem napsal tuto knihu, která přináší osm nových příběhů. Jsou to příběhy dnešní doby, která skrývá ještě mnohá tajemství. Pohádkové bytosti i obyčejní lidé

vám v nich na svých osudech přiblíží častá úskalí života a přinášejí praktická ponaučení. Dozvíme se, že poctivá práce je víc než kouzla, že ani bohatství není nejlepší cestou ke štěstí, a mnoho dalších moudrostí. Stačí jen pozorně číst nebo poslouchat.

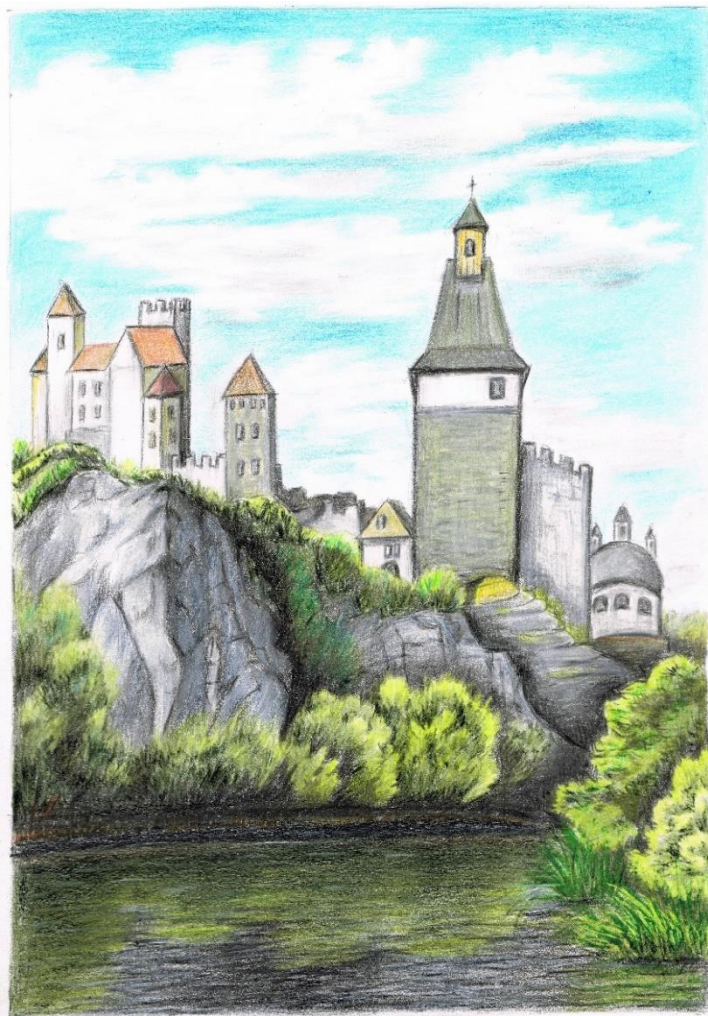
A pokud se vám pohádky zalíbí, můžete si na e-mailu profandu@seznam.cz objednat i jejich první díl, který obsahuje dalších šest.

Přeji příjemné čtení a hodně radosti.

Váš

Fanda ☺ Tylšar

POHÁDKA O ZTRACENÉM SNU

V jedné daleké, předaleké zemi,
která je tak veliká,
že sever chodí závějemi
a jih do stínu utíká,
žil jeden malý, chudý chlapec.
Jak rád by se schoval za pec
a oddával se dětským hrám!
Však sirotek byl na vše sám.
Bez cíle se toulal světem...
Do služby ho nechtěli,
že je slabý, věděli.
Kdo by dával práci dětem?
Potloukal se ze dne na den,
nejvíc se přátelil s hladem...

II

Občas něco ukradl si,
občas něco lidé dali.
Však častěji ho, jako vosy,
ze vsi s velkým křikem hnali...
Ten chlapec ale zvláštní byl,
sny ze všech nejhezčí snil.
O tom, že je rytíř smělý,
který dobývá kraj celý,
nebo srdce krásné víly...
Sen příběh o dívkách splétá
a o všech pokladech světa,
každou noc a každou chvíli...
Rád byl bohatýr či král,
který lidem pomáhal...

III

A když přišel další den,
vstával šťastný, spokojený...

Těšil se na nový sen,
co v pohádce život mění...

Až jednoho dne zvečera
k divným břehům jezera
s černou vodou zavítal.

Zvláštní palác tady stál...

A protože byl unavený,
hned na dveře zaťukal...

Starý zámek zaskřípal,
otevřel pán urozený...

Smutné modré oči měl,
ptal se chlapce, co by chtěl...

IV

Burka, tak se jmenoval
náš hrdina mladý,
povídal, že moc by stál
o to, zůstat tady.
Za nocleh a jídlo chudé,
že tu věrně sloužit bude...
A pán, co ve dveřích stál,
s úsměvem ho pozval dál...
Chlapec jídlo přichystal,
a že pán byl spokojený,
skvělou chutí naladěný,
ke stolu i Burku zval.
A pak, ač se smutkem chvěl,
divný příběh vyprávěl...

V

O tom, že dřív nebýval
mocný ani bohatý.
Ze dne na den přežíval,
šaty samé záplaty...
Však dívka ho měla ráda.
Oči jako čokoláda,
trochu chytrá, trochu hezká,
takovou nepotkáš dneska...
A jak k ní velkou láskou vzplál,
a jak chudou svatbu měli.
Spoustu dětí spolu chtěli,
život nádherný se zdál...
Budoucnost si plánovali,
pak se vlastním plánům smáli...

VI

Byli chudí, ale šťastní
a štěstí jim radost přálo
víc, než těm, co zámky vlastní,
až se jednoho dne stalo
něco velmi zvláštního...

U jezera tamního
mnohem dříve, než je zvykem,
zašlo slunce nad lesíkem...

Hladinu, co modrá byla,
stejně rychle jako zemi
černoucími závějemi
temná mlha zaplavila...

A v té samé hodině
po ztemnělé hladině...

VII

přišel velmi zvláštní pán...
Sotva nohou na břeh vstoupil,
zjevil svůj obchodní plán
o tom, že by prodal – koupil
cokoli, co bude k mání...
Je obchodník, tedy shání
vše, s čím se dá obchodovat
- koupit, vyměnit či prodat...
Tehdy mu řekli, že nemají nic
než spoustu snů a plánů,
které rozplynou se k ránu,
když vstávají slunci vstříc.
A on na to, že sny koupí,
když prodají – neprohloupí...

VIII

Budou mocní, bohatí,
čekají je tučné dny.
Jistě se to vyplatí...
A tak prodali své sny.
Nic o životě nevěděli,
natož to, že naletěli...
Však brzy se jim poštěstilo,
našli jeskyni, kde bylo
drahokamů, šperků, zlata,
peněz, kam ses jenom hnul.
Bůh mamonu je ovládnul...
Mysleli, že štěstí chvátá
rychlým krokem k jejich domu,
naopak však bylo tomu...

IX

Velký palác postavili
na temném jezerním břehu.

Služebnictvo pořídili,
měnili se v jednom běhu.
Čím víc zlata, drahokamů,
tím víc propadali klamu,
že celý svět mohou mít,
když mají čím zaplatit.

A postupně zjišťovali,
ve svém zámku mnoha věží,
že jim míň a míň záleží
na tom, koho milovali.
Až jednoho dne znenadání
naše hnědooká paní

X

velký kočár přikázala
zapřáhnout a naložit.
Bohatství si s sebou vzala,
a že bude jinde žít.
Že chce tam, kde víc je lidí,
tady ji už neuvidí.
Poté, jako pára bílá,
navždycky se vytratila...
Aby to nebylo málo,
jak švihnutím proutku zlého,
mocného a kouzelného,
zlato rychle ubývalo.
Bohatství, co v truhlách bylo,
pomalu se vytratilo...

XI

Služebnictvo (asi strachy)
rozprchlo se bůhví kam...
A když došly všechny prachy,
najednou byl v domě sám...
Sám v ohromném paláci
musel vzít zas za práci,
aby v krbu oheň plál,
aby na stůl jídlo dal...
Zvěře v lesích dosti bylo,
a tak neznal bídu, hlad.
Měl i svůj dům, skoro hrad,
však štěstí se nevrátilo...
Mnohý řek' by: „Život slastný“.
On však nikdy nebyl šťastný.

XII

Burkovi přišlo pána
se smutnýma očima líto.
Náprava by vykonána
měla být, i blázen ví to...
„Postavme vor,“ navrhnul hned:
„Přeplujme, než přijde led,
jezero dřevěným vorem,
s větrem v zádech. Za obzorem,
v dáli tam,
kde končí voda,
kupec čeká, sny zpět prodá.
Štěstí a láska vrátí se k vám...“
Pán však jen dál v okna hleděl,
Burkovi tiše odpověděl:

XIII

„Mám tě, chlapče, hodně rád.
Jsi na světě jediný,
kdo by mi chtěl pomáhat.
Však iluze a vidiny
jsou ve tvé mladé hlavě jen.
Copak se dá najít sen?
Jak jsem řekl – mám tě rád!
Pojďme ale raděj spát.“
Té noci měl Burka sen.
Hnědooká paní, milá,
ho v něm sama navštívila.
Hlasem jemným jako fén,
jako by ho pohládila,
když na něho promluvila:

XIV

„Burko, když jsi jediný,
kdo může svou pomoc dát,
potom jsi i povinný
dobrý skutek udělat...“

Ráno, sotva Burka vstal,
do práce se s chutí dal.

I pán, vida jeho píli,
přidal k dílu svoje síly...

Pět týdnů na voru dřeli,
hezky kládu ke kládě,
stále v dobré náladě...

Šestý týden, když už měli
spuštěný vor na jezeře,
povídá pán u večeře:

XV

„Vor je připoutaný k molu,
dlouhá cesta na nás čeká.

Zítř odrazíme spolu
od břehů až do daleka.
Stejnou loď i jídlo mám,
kdo je chudý a kdo pán?
Neříkej mi víc už „pane“
ale prostě Radovane!“

Jak přátelé plavili se
přes dva týdny na té lodi.
Tak to už na světě chodí,
veslovali, snažili se.

A když zemi uviděli,
velikánkou radost měli...

XVI

Ale osud v této chvíli
karty míchá nečekaně.
Od břehu jen jednu míli
hrozná nehoda se stane...
To, co bouře, vichry, deště
cestou nezničily ještě,
velká ryba dokonala.
Kde se vzala, tu se vzala,
ploutví jednou udeřila,
vahou slona, silou blesku,
každý kmen a každou desku
v tisíc kousků roztříštila.
Místo na palubě lodě
byli náhle v temné vodě...

XVII

Radovan na Burku volal,
že už nemá dosti síly,
by tu vodní propast zdolal,
ať sám pílí k jejich cíli...
Jenže Burka nezaváhal.
Popadl ho a s ním plaval
ke břehu ze všech svých sil,
by přítele zachránil.
Deset hodin dlouhou míli,
čas si vlastní mírou měří,
trvalo než na pobřeží
černé vlny vyplavily
obě polomrtvá těla...
Píseň smrti z dáli zněla...

XVIII

První se probral Radovan.
Viděl, že Burka nedýchá...
Zhroutil se celý jejich plán,
pln žalu nad ním naříká.
V proudech mu z očí tečou slzy
do temné vody, z které brzy
vytvořilo jeho hoře
slanou vodu – Černé moře...
Tu šla okolo stařena a ptala se,
co že se tu přihodilo?
Co ho tolik rozsmutnilo?
S velkým smutkem ve hlase
odpověděl, že se stala
strašlivá věc, smrt si vzala

XIX

nejlepšího přítele...
Stařena se podívala
na Burku a vesele,
ale vážně povídala:
„Vem ho rychle ke mně domů,
do chatrče u dvou stromů.
S magií a kořením
mu snad život zachráním.“
Radovan už nemeškal,
udělal, co přikázala...
Celou noc pak zaříkala
Burku, a ten ráno vstal
plný života a sil.
Dnes se znovu narodil...

XX

Radovan se báby ptal,
jestli nemá aspoň zdání,
co by pro ni udělal,
splní každé její přání...
Ta mu řekla, že tu v kraji
kouzelníka zlého mají.
A ten každý pátý týden
hádat dává zdejším lidem
jednu novou hádanku...
Kdo uhodne – přát si smí,
neuhodneš-li, potom sní
tvoje srdce, hošánku!
Dobrovolník nenajde se,
každíčký se před ním třese...

XXI

Tedy vybírá si sám,
které srdce zrovna zbodne.
Chytrý, hloupý, chudý, pán,
nikdo nikdy neuhodne...
A tak, když odvahu mají,
ať se do hádání dají.
Vždyť už zítra na zámku
vyřkne mág svou hádanku.
A kdyby uhodli přec,
mají kouzelníku říct,
že nechtějí o nic víc,
než jednu jedinou věc.
Zlatý prsten kouzelníka,
v kterém moc a síla vzniká...

XXII

Celou noc se spolu přeli
o to, kdo to bude. K ďasů!
I déle by vydrželi,
kdyby bylo dosti času.
Jenže dnes se hádat musí,
proto los o tom, kdo zkusí
svoje štěstí, rozhodnul.
Možnost hádat nabídnul
Radovanovi. Ten neváhal.
Hned na cestu vyrazil
k paláci, kde mágus žil.
Sotva jednou zaklepal,
sluhové ho dovnitř zvali.
V prázdném sále chvíli stáli.

XXIII

Co se stalo? Kouzelník,
který do místnosti vstoupil,
byl ten samý obchodník,
jenž sny kdysi od něj koupil...

I on poznal Radovana.
S hrdostí a pýchou pána
udiven se nejdřív ptal,
kdeže se tu jenom vzal...

Však jiná otázka je cíl...
Radovan má bledou tvář,
kouzelník zas v očích zář
a takhle ji vyslovil:
„Řekni mi, co v světě zdejší,
nazýváme nejkrásnějším?“

XXIV

„Láska je má odpověď,
zaznělo tu bez váhání...

„Už teď jsem tvé srdce sněd,
pochutnám si za svítání.

Jsi hlupák, co krev tu potí.

Copak láska pomohla ti,
když jsi pro ni své sny prodal?

Prohrál jsi!“ Čaroděj dodal...

Burka Radovana čekal,
ale když se nevracel,
sám za kouzelníkem šel.

Ohlásit se u něj nechal.

Pozvali ho také dál,
aby srdce prohádal...

XXV

Ticho bylo delší chvíli,
kouzelník si prohlížel
oběť, co mu představili...

A že jedno srdce měl
dnes už pro své choutky jisté,
tak ze zvědavosti čisté
Burkovi, který tu stál,
vlídným hlasem povídal:
„Někoho mi připomínáš.
Chlapce, co mi své sny prodal
kdysi, když jsem obchodoval.
I ty jistě mnohé sny máš.
Docela by přišly vhod.
Jistě stojí za obchod.

XXVI

Rozmysli se, nemusíš hádat.

Jen mi prodej svoje sny.

Zaplatím, co budeš žádat,

obchod je to výhodný...

Každá věc je na prodej,

cokoli si za sny přej!"

Burka chvíli podumal,

odpověď už dávno znal:

„Dobrá, obchod uděláme.

Za své sny chci prsten tvůj,

dej ho, nebo nekupuj.

Pak tu ale lháře máme!"

Kouzelník věděl, co slíbil,

věděl i to, že moc chybil.

XXVII

Proto jinou možnost hledal,
hory, doly nabízel.

Ale Burka, ten se nedal,
stále jenom prsten chtěl.

Nakonec se domluvili,
sny za prsten vyměnili...

Ale zrada už se chystá,
Burkova smrt bude jistá.

Čaroděje pomocníci
za Burkou se lesem hnali,
aby mu ten prsten vzali
dřív, než bude na hranici.

Však před palácem baba stála,
i ona své rady dala.

XXVIII

Aby rychle utíkal
a nikdy se neohlížel,
na pobřeží prsten vzal.
Jestli nechce další svízel,
do vln daleko ho hodil,
kéž by nikdy víc neškodil!
Pomocníci, co se hnali
za Burkou, se nevzdávali.
Metali ohně a blesky,
vydávali děsné skřeky,
nadávali – rudí vzteky.
Nevypadalo to hezky.
Ale Burka stále běží,
za chvíli je na pobřeží...

XXIX

Prsten vrhá ze všech sil,
vzduchem letí, bohu dík.
Tu v racka se proměnil
jeden temna pomocník...
Hned v zobáku prsten svírá,
Burka ale kámen sbírá
a štěstím či náhodou
trefí racka nad vodou...
Prsten v hlubinách se ztrácí.
Burka beze slova zírání,
jak se voda uzavírá.
Klid a mír se kraji vrací.
Jen voda, co černá byla,
na tyrkys se přebarvila.

XXX

Burka do města se vrátil,
rozloučit se s bábou chtěl.

Poté, co mág sílu ztratil,
jako osika se chvěl.

A když padne magie,
tak i mrtvý ožije.

Branou smrti zpátky hnán
oživnul i Radovan...

Šťastné to bylo setkání,
jen snů občas bylo líto,
Burkovi však napraví to
vědomí, že prodáním
snů, které dřív tak rád snil,
kamaráda zachránil...

XXXI

A on za to, jak se patří,
Burku slovem odměnil.
Povídá: „Nuž, budme bratři,
pojdme třeba tisíc mil
ke mně domů, k mému stolu.
Navždy zůstaneme spolu...“
Jen se s bábou rozloučili,
už se hnali k svému cíli.
A že teď neměli vor,
po břehu se cestou dali
směrem, který dobře znali,
a zmizeli za obzor...
Vše by bylo v pohodě,
ale v jedné hospodě,

XXXII

co cestou u moře stála,
zvláštní příhoda se stala...
Ostrá, jako jedna z mála,
hostinská tu čepovala
pivo řízné jako křen.
Spatříc je hned křičí ven:
„Pobudy a darebáky,
otrapy, chudáky taky,
tady nikdo neobslouží.
Ten, kdo peněz nemá dost,
není tu vítaný host.
Ať se dál svou cestou plouží!“
Ta žena odvážná a smělá
krásné, hnědé oči měla...

XXXIII

Radovan říká sám sobě,
tyhle oči přeci znám.
Ať jsem zase zpátky v hrobě,
ať mě vezme ďábel sám...
K tomu Burka, poznáv cíle,
usmíval se potměšile.
A pak smál se víc a víc.
I přítel rozjasnil líc...
V mžiku všichni smíchy řvali.
Burka, Radovan i paní
prozřelí a nespoutaní
najednou se objímali...
A za další malou chvíli
všechno zlé si odpustili...

XXXIV

Nakonec se domluvili
k radosti všech, co tu byli,
že by rádi spolu žili
v domě, co si postavili...
Pro tři je v něm místa dost,
ať je Burka víc než host!
Ten však náhle říká: „Pane,
příteli můj, Radovane,
lepší, když budete sami.
Užijte si svobodu
a mně nechte hospodu...
V hospodě, tu pod lipami,
prožiju své šťastné dny.
Našel jsem tu nové sny...”

XXXV

A Burka pak vyprávěl
ty svoje sny každý den.
Hospodu vždy plnou měl,
splnil se mu velký sen...

Lidé rádi poslouchali
historiky, co se mu zdály,
a hezky jim při tom bylo,
takže vůbec nevadilo,
že jen ze snů pocházely...

Všichni lidé rádi sní.
Jen ve snech se všechno smí.
Náš příběh je téměř celý.
Víte, já tam také byl,
jeden sen mě oslovil...

XXXVI

Byl to ten, co právě čtete...

A co Radovan a paní?

I těm samé štěstí kvete...

Bylo by to povídání

na dlouhé zimní večery,

či v létě pod acery

dobře by se poslouchalo,

hodně času by si vzalo...

A co ještě k tomu dodat?

Spoustu dětí spolu měli

a nikdy si nevzpomněli,

že by mohli třeba prodat

cokoli, o čem smí snít.

A tak by to mělo být!